

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ КРЕДИТУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО БІЗНЕСУ В БАНКАХ

Кретов Дмитро Юрійович

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри банківської справи,

Одеський національний економічний університет

Головенко Анастасія Іванівна

студентка,

Одеський національний економічний університет

Кредитування тривалий час залишалося операцією, яка приносить основний прибуток банку. Кредитування корпоративного бізнесу є для багатьох банків привабливішим порівняно з роздрібним з низки причин, які ґрунтуються на економічності угод, ризиках та операційних витратах. Незважаючи на те, що роздрібне кредитування забезпечує більш високу процентну маржу, корпоративний сектор пропонує масштаб та стабільність. За даними більшості країн зі статистики Банку міжнародних розрахунків, обсяг банківських вкладень у корпоративне кредитування на початок 2026 року становив 37,3 трил. дол. США (рис. 1).

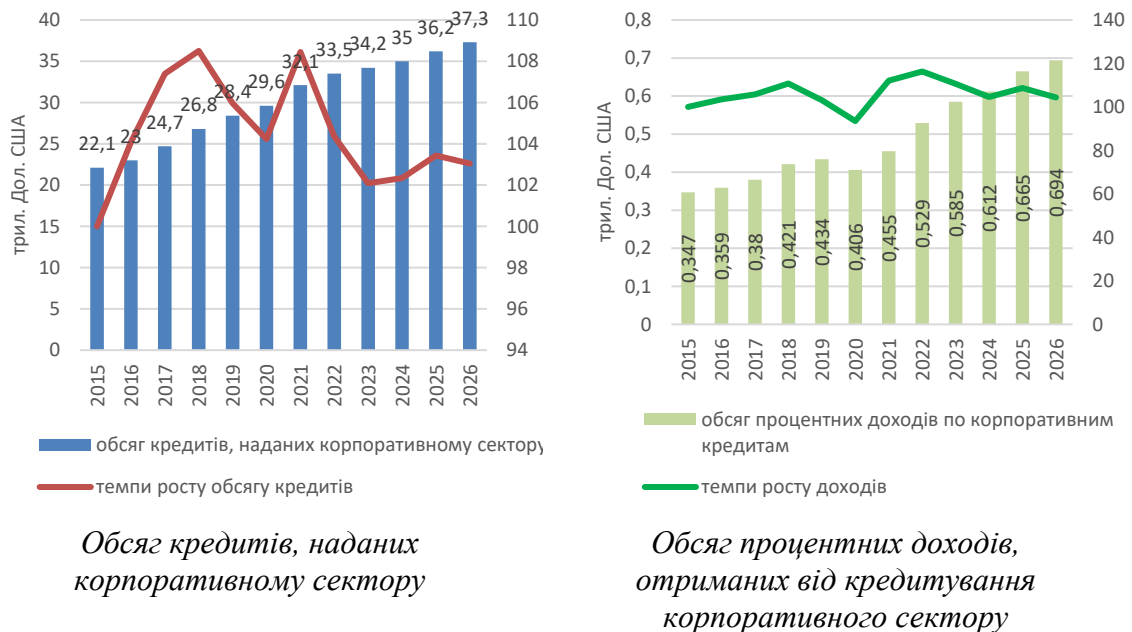

Рис. 1. Динаміка обсягів кредитів, наданих банками корпоративним клієнтам з 2015 по 2026 рік, станом на початок року

Джерело: розроблено за даними [1]

Як видно з рис. 1, обсяги кредитів, надані банківськими установами в світі своїм корпоративним клієнтам за 10 років зросли майже на 70%. На протязі дослідженого періоду даний показник має стійку тенденцію до зростання не зважаючи на обмеження кредитування в період карантину коронавірусу. Зростання позикових коштів збільшило процентні доходи банків від корпоративного кредитування. З 2015 по 2025 рік вони зросли удвічі і досягли 0,7 трил. дол. США. Отже, складається враження, що корпоративне банківське кредитування в світі знаходиться в стабільному розвитку. Але, якщо простежити темпи приросту наданих кредитів за останні 5 років, саме з моменту початку карантину, то вони значно нижчі в порівнянні з 2015–2020 роком.

Таким чином, можна стверджувати, що обсяги банківського кредитування бізнесу в світі зростають, але дуже повільними темпами. Одною з причин такого стану є розповсюдження цифрової трансформації фінансових послуг. Вітчизняні науковці Л. Іщук та В. Поліщук [2], розглядаючи цифровізацію фінансових систем підкреслюють, що банки адаптують кредитні процеси до цифрової економіки, цифрове кредитування інтегрується у макрофінансову трансформацію.

Цифровізація нині повною мірою охопила традиційні банківські операції, до яких можна віднести і кредитування бізнесу. Необхідність цього процесу спричинена зниженням темпів зростання корпоративного банківського кредитування у світових масштабах. Традиційні моделі кредитування, засновані на фінансовій звітності та тривалих процедурах аналізу, поступаються місцем цифровим рішенням, що використовують великі дані, штучний інтелект і платформні екосистеми. Інноваційні форми цифрового банківського кредитування корпоративних клієнтів сьогодні формуються на стику фінтеху, аналізу даних та платформної економіки. Основні форми інноваційних кредитів, які надають своїм клієнтам передові банки світу наведені в табл. 1.

Отже, впровадження цифрової трансформації банківського сектору змінює підходи до традиційного банківського кредитування. На відміну від традиційних моделей кредитування корпоративного сектору, які базуються на тривалих процедурах кредитного процесу, автоматизовані моделі забезпечують швидкість прийняття рішень та зниження транзакційних витрат. Цифрове кредитування інтегрує всі етапи кредитного процесу – від подачі заявки до моніторингу позики – в єдину цифрову екосистему. Це узгоджується з результатами міжнародних досліджень, які підкреслюють зростання ролі фінтех-рішень, штучного інтелекту та великих даних у банківській діяльності. Щодо України, то на відміну від розвинених країн, де цифрове кредитування вже стало стандартом, в Україні спостерігається фрагментарність впровадження таких технологій. Тому для українських банків найбільш ефективними

є гібридні моделі кредитування, в яких поєднуються традиційні банківські підходи та цифрові інструменти.

Таблиця 1

Інноваційні форми цифрового банківського кредитування корпоративних клієнтів

№ з/п	Форми кредитування	Сутність	Ключові технології	Переваги для банку	Переваги для бізнесу	Приклади використання
1	Онлайн-кредитування (Digital Lending)	Повністю цифровий процес надання кредиту	AI, скоринг, автоматизація процесів	Скорочення витрат, підвищення швидкості обробки	Швидке отримання фінансування	JPMorgan Chase, HSBC
2	Embedded Finance	Вбудоване кредитування в бізнес-платформи	AI, інтеграція, Big Data	Розширення каналів продажу	Кредит в момент потреби	Amazon, Shopify
3	AI-driven lending	Кредитування на основі аналізу даних	AI, ML, Big Data	Точна оцінка ризику	Доступ до фінансування без застави	Фінтех та банківські AI-платформи
4	Open Banking кредитування	Використання відкритих банківських даних	Open Banking, API	Нові продукти і партнерства	Спрощення доступу до кредиту	Фінтех додатки та банки ЄС
5	P2P / Marketplace lending	Кредитування через платформи	Платформні технології	Диверсифікація доходів	Альтернативні джерела фінансування	Funding Circle, Lending Club
6	Supply Chain Finance	Фінансування ланцюжків поставок	ERP-інтеграції, аналітика	Зростання комісійних доходів	Покращення ліквідності	SAP Ariba, банківські SCF платформи
7	Cash Flow Lending	Оцінка на основі грошових потоків	Data analytics, API	Зниження кредитного ризику	Кредити без застави	SME digital lending платформи
8	Neobank lending	Кредитування цифровими банками	Мобільні технології, AI	Низькі операційні витрати	Простота та швидкість	Revolut, N26
9	Blockchain lending	Кредитування через розподільчі рахунки	Blockchain, smart contracts	Прозорість та безпека	Скорочення транзакційних витрат	DeFi та банківські пілоти
10	ESG / Green lending	Кредитування з ESG-оцінкою	ESG-аналітика, Big Data	Відповідність регуляціям	Доступ до «зеленого» фінансування	Банки ЄС, міжнародні інститути

Джерело: розроблено за даними [3; 4]

Список використаних джерел:

1. Bank for International Settlements (BIS). *Credit to the non-financial sector database*. URL: <https://data.bis.org> (дата звернення 25.03.2026)
2. Іщук Л. І., Поліщук В. О. Фінансові інновації як чинник трансформації грошово-кредитних систем в умовах цифровізації фінансового сектору. *Економіка та суспільство*. 2026. № 84. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7696> (дата звернення 25.03.2026)
3. Глущенко С., Шпортюк В. Нові види кредитування в Україні в умовах розвитку фінансових технологій. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. №4(63). С. 11–24.
4. Іващенко А., Гонта О. Розвиток інновацій на ринку кредитних послуг України в системі національної економіки. *Проблеми та перспективи економіки та менеджменту*. 2023. №4(36). С. 207–224